

CUPRINS

Abrevieri.....	5
CAPITOLUL I. ASPECTE INTRODUCATIVE.....	9
Istoricul apariției construcției comunitare.....	9
Planul/Declarația Schuman. Sistemul de integrare.....	11
CAPITOLUL AL II-LEA. EXTINDEREA COMUNITĂȚILOR EUROPENE/UNIUNII EUROPENE – DEZVOLTAREA CANTITATIVĂ A CONSTRUCȚIEI COMUNITARE/UNIONALE.....	24
1. De la 6 la 28/27 de state membre.....	24
2. Țări candidate	32
3. Țări potențial candidate.....	33
4. Condiții și etape de aderare la UE.....	33
5. Retragerea din Uniunea Europeană	38
Studiu de caz – Retragerea RU al Marii Britanii din UE/Brexit	39
CAPITOLUL AL III-LEA. DEZVOLTAREA CALITATIVĂ A CONSTRUCȚIEI COMUNITARE/UNIONALE	42
1. Crize, provocări și eșecuri ale construcției comunitare/unionale.....	42
a) Criza provocată de „politica scaunului gol” practică de Franța, în iulie 1965-ianuarie 1966.....	43
b) Compromisul peștelui/de la Oslo	44
c) Criza legată de dorința Marii Britanii de a adera la UE	44
2. Reflecții pentru soluționarea acestor crize sau eșecuri	45
3. Soluții (sub forma tratatelor modificatoare) de depășire a crizelor/eșecurilor	46
Actul Unic European (1987)	47
Tratatul de la Maastricht (1993).....	48

Tratatul de la Amsterdam (1999)	50
Tratatul de la Nisa (2003).....	53
Tratatul de la Lisabona (2009)	57
CAPITOLUL AL IV-LEA. PILONII UNIUNII EUROPENE. PERSONALITATEA JURIDICĂ, VALORILE ȘI OBIECTIVELE UNIUNII EUROPENE.....	
1. Pilonii UE	65
I. Tratatul de la Maastricht	65
1. Comunitatea Europeană (primul pilon)	65
2. Politica externă și de securitate comună (PESC) (al doilea pilon)	66
3. Cooperarea în domeniul justiției și al afacerilor externe (al treilea pilon).....	66
II. Tratatul de la Amsterdam.....	67
1. Comunitatea Europeană	67
2. Uniunea Europeană	67
2. Personalitatea juridică a UE.....	67
3. Valorile și obiectivele UE.....	70
CAPITOLUL AL V-LEA. STRUCTURA INSTITUȚIONALĂ A UNIUNII EUROPENE.....	
Secțiunea 1. Aspecte introductive	82
1. Baza legală. Delimitări conceptuale. Sediul	82
2. Principiile care guvernează activitatea instituțiilor UE.....	91
3. Schemă generală – cadrul instituțional	91
Secțiunea a 2-a. Organizarea, funcționarea și atribuțiile/competențele cadrului instituțional al Uniunii Europene.....	92
I. Instituții.....	92
1. Consiliul European – instituție	92
2. Parlamentul European – instituție.....	94
3. Consiliul – instituție.....	98
4. Comisia – instituție.....	100
5. Curtea de Justiție a UE (CJUE): Curtea de Justiție (CJ) & Tribunalul (T).....	102

6. Banca Centrală Europeană – instituție.....	108
7. Curtea de Conturi – instituție.....	109
II. Organe	110
1. Comitetul Regiunilor – organ	110
2. Comitetul Economic și Social – organ	111
3. Parchetul European – organ.....	112
III. Banca Europeană de Investiții	113
IV. Mediatorul European/Avocatul European al Poporului/ Ombudsmanul European – persoană	113
V. Organisme, oficii, agenții.....	122
CAPITOLUL AL VI-LEA. ORDINEA JURIDICĂ A UNIUNII EUROPENE	126
Secțiunea 1. Aspecte introductive	128
1.1. Delimitări conceptuale.....	128
A. Dreptul comunitar european = dreptul Uniunii Europene/ dreptul unional	128
B. Ordinea juridică comunitară = ordinea juridică unională sau europeană.....	129
C. Alte noutăți terminologice relevante introduse de Tratatul de la Lisabona	130
D. Acquis-ul comunitar = acquis-ul Uniunii Europene.....	130
E. Ierarhia actelor în dreptul Uniunii Europene.....	133
Secțiunea a 2-a. Regulile aplicabilității dreptului Uniunii Europene în raport cu dreptul intern al statelor membre.....	137
2.1. Aplicarea imediată	141
2.2. Aplicarea directă și efectul direct.....	145
A. Aplicarea directă.....	145
B. Efectul direct.....	146
a. Delimitări conceptuale.....	146
b. Consacrarea jurisprudențială a efectului direct al Tratatelor Uniunii Europene.....	147
b.1. Hotărârea Van Gend en Loos.....	147
b.2. Hotărârea Reyners.....	149
c. Consacrarea aplicabilității directe a regulamentelor (legală și jurisprudențială – hotărârile Muñoz, Comisia c. Italiei, Amsterdam Bulb) și efectul direct al acestora	152

d. Aplicabilitatea directă și efectul direct al deciziilor.	
Hotărârea Franz Grad	154
e. Consacrarea jurisprudențială a efectului direct al	
directivelor	157
e.1. Invocarea directivelor în jurisprudența Curții de	
Justiție	158
e.2. Recunoașterea efectului direct	159
e.2.1. Hotărârea Van Duyn	159
e.2.2. Hotărârea Tullio Ratti	160
e.3. Extinderea efectului direct al directivei	163
e.3.1. Hotărârea Marshall	163
e.3.2. Hotărârea Fratelli Constanzo	164
e.3.3. Hotărârea Foster.....	166
e.4. Efectul indirect al directivei (interpretarea	
conformă).....	167
e.4.1. Hotărârea Von Colson	167
e.4.2. Hotărârea Marleasing.....	169
e.4.3. Hotărârea Centrosteeel	170
e.4.4. Hotărârea Océano Grupo Editorial	171
e.5. Efectul direct orizontal incidental al directivei.	
Hotărârea CIA Security International	172
2.3. Aplicarea priorității	174
Secțiunea a 3-a. Izvoarele dreptului Uniunii Europene.....	202
1. Dreptul primar.....	202
A. Tratatul	202
a. Categoriile de tratate.....	203
b. Raportul dintre diferitele tipuri de tratate	205
c. Caracteristici	207
d. Revizuirea tratatelor UE	211
B. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	217
a. Precizări prealabile	217
b. Evoluția consacării juridice	219
c. Aderarea UE la CEDO.....	222
d. Cuprinsul Cartei.....	234
e. Încălcarea prevederilor referitoare la drepturile omului	238
f. Protocoalele și Declarațiile referitoare la Cartă.....	239

g. Relația dintre Cartă și jurisprudența cu privire la principiile generale de drept	242
2. Principiile generale de drept	243
A. Principiile dreptului internațional public	244
B. Principiile generale ale dreptului intern al statelor membre	245
C. Principiile proprii dreptului UE	247
D. Drepturile fundamentale	247
3. Acordurile internaționale – izvor al dreptului Uniunii Europene	247
4. Dreptul derivat	259
A. Noutățile aduse de Tratatul de la Lisabona – prezentare generală	259
B. Prezentarea actelor derivate	264
C. Terminologie	274
D. Ierarhia actelor de drept derivat, potrivit Tratatului de la Lisabona	276
a. Actele delegate	278
a.1. Prezentare generală	278
a.2. Poziția Comisiei cu privire la art. 290 TFUE	280
a.2.1. Relația cu actele de punere în aplicare	281
a.2.2. Criterii de punere în aplicare a art. 290 TFUE	282
a.2.3. Cadrul delegării de competențe	283
a.2.4. Procesul de adoptare a actelor delegate	285
a.2.5. Controlul actelor delegate	287
b. Actele de punere în aplicare	292
5. Dreptul complementar – forța juridică a instrumentelor de <i>soft law</i> în dreptul Uniunii Europene	293
6. Jurisprudența ca izvor de drept al Uniunii Europene	299
Modul de citare a jurisprudenței la Curtea de Justiție a Uniunii Europene pe baza ECLI (identificator european de jurisprudență)	308
I. Contextul modului de citare a jurisprudenței	308
II. Modul de citare a jurisprudenței	309
Secțiunea a 4-a. Armonizarea numerotării actelor juridice ale UE	312

Secțiunea a 5-a. Aplicarea dreptului Uniunii în ordinea juridică românească.....	314
1. Prevederi relevante ale Constituției României și Tratatului de aderare la Uniunea Europeană.....	315
A. Precizări prealabile	315
B. Ierarhia actelor în dreptul românesc după aderarea la Uniunea Europeană.....	329
2. Aplicabilitatea directă a regulamentelor și transpunerea directivelor în dreptul românesc	337
A. Aplicabilitatea directă a regulamentelor	337
B. Aspecte generale privind transpunerea directivelor	339
Secțiunea a 6-a. Motivare, publicare în Jurnalul Oficial al UE, multilingvism	345
BIBLIOGRAFIE	349